

Zápis z Informativního setkání ke kvalitě vzdělávání na Hlučínsku

*Projekt Místní akční plán vzdělávání pro Hlučínsko západ III
CZ.02.3.68/0.0/0.0/20_082/0022959
Projekt Místní akční plán vzdělávání pro Hlučínsko východ III
CZ.02.3.68/0.0/0.0/20_082/0022962*

Místo a čas konání: Buly Aréna Kravaře, 15. 11. 2023, zahájení v 9 hodin

Seznam účastníků: vizte prezenční listinu

Zahájení, přivítání účastníků, účel setkání, shrnutí realizace projektů MAP na Hlučínsku

H. Paverová, vedoucí projektu MAP III, přivítala přítomné účastníky, poděkovala za přijetí pozvání a informovala o účelu setkání. Uvedla, že se pozvaní relevantní aktéři schází společně se členy Pracovní skupiny (PS) pro financování za oba projekty MAP na Hlučínsku, neboť se jedna část cílové skupiny Informativního setkání překrývá se členy PS (zřizovatelé/zastupitelé), druhá část (ředitelé, vedoucí odborů školství) by pak měla být nedílnou součástí společného rokování u jednoho stolu, jak bylo usneseno na předchozím setkání dané pracovní skupiny. Po úvodním stručném shrnutí organizačních záležitostí představila prostřednictvím powerpointové prezentace historii projektu MAP na Hlučínsku od prvopočátků MAP I v 1/2016, přes MAP II (1/2018 – 12/2021), kde se již realizovaly (implementovaly) aktivity navržené v průběhu MAP I určené zástupcům MŠ, ZŠ, ZUŠ a dalších organizací, dětem, žákům, rodičům a široké veřejnosti. H. Paverová také s politováním konstatovala, že z důvodu dlouhého uzavření škol kvůli covidu nebyl zcela naplněn potenciál naplánovaných aktivit. Na druhou stranu se podařilo uskutečnit spoustu online vzdělávacích aktivit pro rodičovskou a pedagogickou veřejnost a tyto aktivity měly nad očekávání velkou účast. Návazný MAP III se musel obejít bez implementačních aktivit, od 12/2023 do 12/2025 pak na tento projekt naváže MAP IV opět již s možností implementace. H. Paverová zmínila rovněž – s největší pravděpodobností poslední plánovaný – MAP V, který již bude se spoluúčastí pro realizátora ve výši 5 % v případě MAS a ve výši 15 % pro ostatní žadatele. Je tak otázka, zda k realizaci MAP V za takovýchto podmínek vůbec dojde, ale s ohledem na – v tuto chvíli – kusé informace je zbytečné předjímat.

Zkušenosti našich ředitelů a starostů, inspirativní příklady dobré praxe

H. Paverová následně předala slovo ředitelům škol, aby se podělili o své zkušenosti či předali inspirativní příklady dobré praxe. Pan Miroslav Všetečka, ředitel ZŠ Hlučín-Rovniny, i když je dlouhodobě zastáncem přímé finanční podpory školám, tzn. bez jakýchkoliv projektů, předně ocenil MAP za aktivity realizované především v projektu MAP II, jmenovitě vyzdvihl exkurze do místních firem, Život má mnoho podob či online semináře pro rodiče. Rovněž kvituje skutečnost, že se MAPy na Hlučínsku v hojně míře věnují mateřským školám – nad rámec daný metodikou projektu, poděkoval MAS za poskytnutí finančních prostředků na vybudování speciálních učeben (výzvy IROP) a zejména pak ocenil aktivity a veškerou činnost týkající se tématu „regionální identity“, kterou považuje za „vlajkovou loď MAPů“. Co se činnosti vlastní školy týče, vyzdvihl by dle svých slov tyto dvě konkrétní – podporu zaměstnanců v osobním a profesním rozvoji a podporu v rozvoji strategií. Informoval, že škola pracuje na strategickém rozvoji již od roku 2014, od ledna 2020 toto téma řeší i na poli zřizovatele

města Hlučín společně s ostatními školami, které město zřizuje. Hlavními tématy jsou kvalita vzdělávání, podpora dětí potřebujících inkluzivní přístup (vč. nadaných dětí), spolupráce škol zejména v jednotné komunikaci k veřejnosti a spolupráce škola vs. zřizovatel.

H. Paverová v reakci na pana Všetečku směrem k financování uvedla, že „začíná mít porozumění s jeho myšlenkou poskytování financí přímo školám“ a nikoli do rozličných projektů, ve kterých ještě velkou část financí spotřebují nutné administrativní a jiné náklady. Připomněla také některé současné či minulé systémové projekty, které se mnohdy dublují – bývají určeny stejným cílovým skupinám a zaměřují se již poměrně dlouhou dobu stále stejně na síťování a vzdělávání, po čemž byla velká poptávka v prvopočátcích (2015/2016), méně ji nyní. K Exkurzím do místních firem H. Paverová doplnila, že tyto zopakovat zřejmě nebude možné, neboť Kariérové poradenství je v MAP IV vyloučenou implementační aktivitou.

Pan Karel Moric, ředitel ZŠ a MŠ Ludgeřovice, taktéž poděkoval MAPu za realizované aktivity a rovněž vyzdvihl podporu mateřských škol z MAP, které jsou dle jeho názoru poněkud opomíjeny. Navázal na pana Všetečku v oblasti strategického plánování, které také považuje za velmi důležité. Uvedl, že před sedmi lety při svém nástupu na pozici ředitele nechal vypracovat strategii rozvoje školy ve spolupráci se všemi aktéry školy (dětmi, rodiči, pedagogickými i nepedagogickými pracovníky) a tuto strategii se díky podpoře všech zúčastněných dařilo naplňovat – digitální technologie, Klub nadaných, spolupráce s Mensou, anglický jazyk s Cambridge zkouškami atd. V průběhu těchto let také došlo ke zvýšení počtu žáků ze 400 na 600 a počtu zaměstnanců z 60 na 100, což přineslo i potřebu větších prostor. Přistavěné patro původně plánované pro odborné učebny se však nyní využívá pro kmenové třídy. Pan Karel Moric souhlasí s vyjádřením H. Paverové, že by škola měla být „výkladní skříň“ obce / města“ a zřizovatelé by měli školu podporovat jak finančně, tak by měli podporovat ředitele v jeho aktivitách. Dodal, že škola bývá často i jedním z největších zaměstnavatelů v obci a ředitel je v podstatě manažerem velké firmy, protože řídí nejen 60 až 100 zaměstnanců, ale i 600 žáků a 800 rodičů, jeho zodpovědnost je velká a práce velmi náročná. Kvitoval, že když se daří naplňovat vizi, je příjemné vidět spokojenost zřizovatelů. Dle slov pana Morice škola momentálně zpracovává novou strategii, jelikož „není možné usnout na vavřínech“.

H. Paverová poděkovala panu Moricovi a představila dalšího ředitele, pana Lukáše Kramného, ředitele ZŠ Kravaře, který je známým propagátorem regionální identity. Dle jejích slov je velmi činný, probádává obecní a školní kroniky, vytváří různé pracovní listy, které velmi rád sdílí a poskytuje svým kolegům z okolí.

Pan Lukáš Kramný přítomné konkrétněji seznámil s tím, jak se téma regionální identity může projevit v životě školy a prakticky ve výstupech ve škole. Nejdříve stručně popsal své začátky v Pracovní skupině pro udržení a rozvoj regionální identity MAPu, kde litoval, že pedagogové se vzniklými materiály nepracují, protože je nevytvořili a „neberou je za své“. S nástupem na pozici ředitele před třemi lety se tématu regionální identity začali ve škole více věnovat, vznikla pracovní skupina pedagogů, které toto téma zajímá. Také je systematicky budována knihovna, kde žáci mají k dispozici knihy s tématy regionální identity. Dle pana Kramného bylo důležitým krokem uzavření Memoranda o spolupráci s Muzeem Hlučínska spočívající ve využívání výukových programů nabízených muzeem (mají možnost využít všechny školy), ale zejména ve spolupráci s pracovníky muzea při zpracovávání vytyčených témat, kdy je každý rok zpracováno jedno místní téma pro projektový den (místně ukotvené učení). První téma se týkalo Kravař, vznikla stezka po Kravařích s využitím aplikace Action Bound. Dále následovalo téma Baroko, k němu byl vyhotoven výukový sešit. V roce 2023 to bylo téma o slavném

kravařském rodákovi a staviteli chrámů Josefovi Seyfriedovi, od jehož úmrtí uplynulo 100 let, momentálně se zpracovává česko-německá příručka a poté proběhne celý výukový den na toto téma. Tématem příštího roku jsou opět „Kravaře“ a to z důvodu oslav 800 let jejich vzniku, plánováno je zpracování karetní hry žáky a součástí by měla být také výstava. Pan Kramný ještě poznamenal, že cílem je zpracování materiálů přímo pedagogy školy a opakovaná každoroční použitelnost vytvořených materiálů.

Představení všech výstupů, aktivit a projektů realizovaných a vyhotovených v MAP v rámci tématu „regionální identita“

H. Paverová poděkovala ředitelům za inspirativní příklady z praxe a uvedla další bod setkání, kterým bylo představení všech výstupů, aktivit a projektů realizovaných a vyhotovených v MAP v rámci tématu „regionální identita“. H. Paverová o toto představení požádala spoluautora zmíněných výstupů a starostu obce Oldřišov, pana Radima Lokoče.

Pan Lokoč připomněl, že téma Regionální identity je starší než samotný MAP, už v roce 2014 byla zpracována publikace/komiks „Hlučínské století“. Dále byly vytvořeny mapy pro školy, které jsou ve školách stále využívány. Uvedl, že se v MAP I jezdili inspirovat do škol, např. do školy v Žimrovicích, která byla v tématu regionální identity velkým vzorem. V rámci MAP II vznikly dva vlastivědné kufříky. Obsahem prvního kufříku bylo 20 pomůcek/modelů (např. Landecká Venuše, míry, fotografie, potravinové lístky a další) a také metodické listy s návodem na práci s pomůckami. Tento kufřík byl předán každé škole. Z důvodu nemožnosti realizace některých aktivit kvůli covidové pandemii vznikl druhý „kufřík“, resp. více kufrů s tematickými pomůckami k tradici stavitelství s názvem „Malý mulař“, např. model strahovické kaple, rezné cihly, povolání mulaře. V rámci Malého mulaře byly navštěvovány školky, později i školy, a byly realizovány výukové hodiny. Modely a materiály měly školky k dispozici zhruba další 2 týdny. Pan Lokoč podotknul, že některé aktivity se bohužel nemohly realizovat vůbec, např. kompletně připravené exkurze za kulturními i přírodními památkami.

V rámci MAP II dále vznikl tematický web „Hlučínská vlastivěda“, netradičně pojatý s průvodkyní četkou Trudkou. Web obsahuje mj. časovou osu s nejdůležitějšími milníky a událostmi od pravěku až po současnost a animace přibližující historii – jednu celkovou „Od pravěku po republiku“, druhou s jednotlivými sekvencemi z historie Hlučínska a širšího území. Dle pana Lokoče lze animace i stáhnout z webových stránek nebo z youtube. Na webu „Hlučínská vlastivěda“ je také hra s četkou Trudou, která prochází podzemím a cestou musí odpovídat na otázky historie nejen Hlučínska, ale i celé Evropy v souvislostech s Hlučínskem. Pan Lokoč rovněž zmínil vznik filmů o vybraných památkách na Hlučínsku (zámek Šilheřovice, zámek Kravaře, dřevěný kostel v Hněvošicích a další stavby).

H. Paverová se pana Lokoče dotázala na aktivity uvažované do MAP IV. Dle pana Lokoče by se mohla zrealizovat tematická setkávání učitelů, Prajzské slovíčkohraní – pilotáž proběhla v květnu 2023 v Sudicích a úkolem každého školního souboru bylo jakýmkoli způsobem zpracovat a předvést téma oslavy (divadelně, hudebně apod.). Dále je uvažováno o rozšíření webu o „Rok na Prajzské“, kde by četka Trudka určitou formou (např. animací) přiblížila dětem nejrůznější tradice a svátky konající se v průběhu jednoho roku. Jako poslední je navrhována aktivita „Hlučínsko očima dětí“, ve které by žáci škol měli jakýmkoli způsobem zpracovat historii své obce (např. formou prezentace, ale také se může jednat i o scénku o založení obce apod.) a pak toto odprezentovat v rámci nějakého setkání či výstavy. Bude tak ukázána nejen historie obce, ale také různá pojetí zpracování tématu a tím inspirovat ostatní.

H. Paverová promítla web Hlučínské vlastivědy, spolu s panem Lokočem ukázali strukturu webu, průvodkyni četku Trudku a pustili i některé animace a videa. Následně poděkovala panu Lokočovi a zájemce odkázala na stránku Hlučínské vlastivědy. H. Paverová doplnila, že MŠMT v rámci výzvy na MAP IV klade důraz na neopakování/nedublování aktivit realizovaných v rámci jiných projektů (např. ze Šablon), v MAP je tedy nutný pečlivý výběr a volba aktivity ideálně jedinečné v regionálním rozsahu, což Regionální identita bezesporu splňuje.

Pozn.: Během příspěvku pana Lokoče byly H. Paverovou promítány fotografie z aktivit realizovaných v MAP II.

Kaj idže Prajzka a prajzke školstvi? – plánované akce a aktivity (nejen) v návazném MAP IV

H. Paverová zmínila, že spousta aktivit v MAP II byla realizována ve spolupráci s místními komunitami, se spolky, s tatínky, se středními nebo vysokými školami a nejinak tomu bude také v návazném MAPu. Při této příležitosti byly stručně představeny aktivity obsažené v jednotlivých akčních plánech na roky 2024 a 2025. Následně byl požádán pan Peterek, majitel Svářečské školy Kravaře, aby nastínil, co pro školy nabízí, neboť i jím navržené aktivity byly projednány na úrovni pracovních skupin. Pan Peterek nejdříve představil Svářečskou školu, která vznikla v Kravařích v roce 1994. Uvedl, že po svém příchodu do pracovní skupiny před pěti lety měl záměr zapojit se více do školství jako vzdělávací středisko. Z dotace pořídil technologie, které sice jsou využívány, ale ne tak často, jak bylo plánováno. Dle slov pana Peterka v průběhu covidu nebylo možné vykonávat žádnou činnost a dnes funguje především (pouze) kroužek, který ale namísto dětí navštěvují spíše tátové. Dle názoru pana Peterka je potřeba změnit náplň kroužku(ů), z tohoto důvodu oslovil paní ředitelku Slivkovou ze ZŠ a MŠ Chuchelná, resp. p. ředitelka, vyučující mj. dílny, nabídla pomocnou ruku v závěru jednání PS pro rovné příležitosti. Proběhla vzájemná návštěva jak v Chuchelné, tak v Kravařích. Na základě těchto návštěv a vyjasnění si potřeb by pan Peterek rád nabídnul připravené kroužky školám i veřejnosti, aby mohli využít jejich pořízené technologie jak na běžné polytechnické výrobky (krmítko), tak i na méně běžné výrobky s využitím např. frézy, gravírovacího stroje, laseru atd. Pan Peterek dodal, že vychází z návštěv učitelů SŠ z celého kraje, kteří Svářečskou školu navštěvují z důvodu získání praxe, např. praxe v kovech všeho druhu (nerez, měď, železo, hliník).

H. Paverová poděkovala panu Peterkovi a zmínila, že dle informací od paní ředitelky je všechno připraveno pro spolupráci a aktuálně by mělo být pracováno na pracovních listech pro školy. Doplnila, že i na pracovních skupinách bylo projednáváno, zda tuto činnost podpořit z MAP a jakým způsobem. Dle H. Paverové se paní ředitelka přiklání spíše k individuální domluvě škol z důvodu různé úrovně vybavenosti škol, kdy pro některé lépe vybavené školy by nabídka nemusela být zajímavá, jak samy zmínily na jednání PS. H. Paverová dále uvedla, že v případě osvědčení současně plánované činnosti by případně bylo možné podpořit další aktivity z návazného MAP.

Diskuze, sdílení zkušeností, náměty na (další) spolupráci

H. Paverová následně dala prostor k dotazům, připomínkám. O slovo se přihlásil pan Miroslav Všetečka s informací o chystaném přesunu podpůrných pozic na školách na zřizovatele a vyjádřil možnost, že o tom starostové možná ještě nejsou zpraveni. Dle pana Všetečky by se mohlo jednat o velké téma pro nejbližší roky.

H. Paverová doplnila, že v nadcházejících MAP se nesmí zřizovat žádné pozice, které jsou hrazené ze Šablon, a to včetně sdílených. Částečně bylo toto možné v MAP II. Dotázala se zástupců obcí, zda by se

k tématu přednesenému panem Všetečkou chtěl někdo vyjádřit. O slovo se přihlásil pan Herbert Pavera, starosta obce Bolatice, který vyjádřil přesvědčení, že obce a města vědí o velkém potenciálu škol, maximálně se snaží o dobrou vybavenost škol a vysokou úroveň vzdělávání a jistě i nadále budou školy i školky podporovat, jelikož jsou budoucností všech obcí i ČR. Doufá, že si toto uvědomí i ministr MŠMT pan Bek, který veřejně vypustil neprojednanou a neschválenou věc. Věřící, že se tyto velmi nekorektní věci ze strany MŠMT vůbec neuskuteční a že podpora vzdělávání ze strany ministerstva bude taková, aby bylo vzdělávání co nejkvalitnější. Věřící také, že peníze pro školy budou i nadále. Uvedl, že ve školství není málo peněz, u nepedagogických pracovníků je to však horší. V reakci na zveřejněnou informaci, že tito pracovníci nemají hrubou mzdu ani 20 tis. Kč, poukázal na čisté mzdy nepedagogických pracovníků v některých konkrétních případech. K tomuto se následně rozproudila diskuze, kdy dle přítomných ředitelů v jejich školách tyto mzdy tak velké nejsou a poukázali rovněž na to, jakým způsobem jsou tvořeny - „dotováním“ z nenárokových složek pedagogů a z nadúvazků. Pan Všetečka poukázal, že je nutné systémové opatření, jelikož aktuální je v gesci jednotlivých obcí a zaměstnanci nemají jistotu, že dané peníze obdrží. Další diskutující uvedl, že stávající nastavení je problém, protože se nenavýšovaly tarify, ale neustále se přidávalo do nenárokové složky a v současné situaci je nějaká změna nereálná.

Pan Herbert Pavera doplnil, že se zvažuje, že by nepedagogičtí pracovníci spadali pod obce. Podle původní úvahy měl stát takto ušetřit, ale dle pana Pavery na tento systém obce nikdy nepřistoupí, protože by tyto velké částky musely hradit z vlastního rozpočtu. V diskuzi bylo zmíněno, že obec těžko může řídit školníka nebo uklízečku na škole (v případě, že by nepedagogické pracovníky financovala obec). Paní Dagmar Quisková (MAS Hlučínsko) v závěru přítomné informovala, že se chystá zavádění Středního článku a je také zvažováno založení školských odborů na úrovni ORP s tím, že by část pravomocí přešla z ředitelů na školské odbory, a to včetně financování. Školské odbory jsou však prozatím pouze ve fázi úvah s výhledem jejich zavedení nejdříve v roce 2030. Pan Všetečka podotknul, že na tomto setkání jsou přítomni tři ředitelé, kteří Střední článek vůbec nevyužijí, protože ve školách mají dostatečné zázemí. Dle pana Všetečky by to bylo využitelné spíše u menších škol s malým zázemím. Pan Herbert Pavera reagoval, že inspirace pochází ze západních zemí, kde se ředitelé více věnují výchově a vzdělávání a ostatní věci za ně zajišťuje zřizovatel. Ředitelé tedy pak jsou pedagogičtí a vzdělávací manažeři a ne manažeři celé firmy. Dle pana Pavery by se diskuze měla zaměřit na to, jakým způsobem odlehčit ředitelům a ředitelkám, aby se školství, které na Hlučínsku funguje dobře, i nadále zlepšovalo. Pan Pavera navrhl setkání na jaře 2024, kde by se domluvila další řešení pro školství na Hlučínsku. Dále pan Pavera v souvislosti s aktivitou zmíněnou panem Lokočem o zpracování historie obcí navrhl možnost realizace např. česko-polským projektem každé jednotlivé obce (nebo SOH) v případě, že by tato aktivita nebyla v MAP podpořena.

Pan Herbert Pavera ještě informoval o vzniku lesní školky od září 2024 a dětské skupiny v příštím roce v Bolaticích. Pan Jiří Kolečkář, starosta obce Štěpánkovice, také oznámil vznik dětské skupiny, o kterou je prý obrovský zájem a která by měla být v provozu již od 1. 4. 2024.

H. Paverová závěrem poděkovala přítomným za účast a spolupráci a pozvala všechny na závěrečný oběd.

Zápis zpracovala: Petra Hamelová, Hana Paverová